

BLASKI i CIENIE

Systemu
Kaucyjnego
i Rozszerzonej
Odpowiedzialności
Producenta

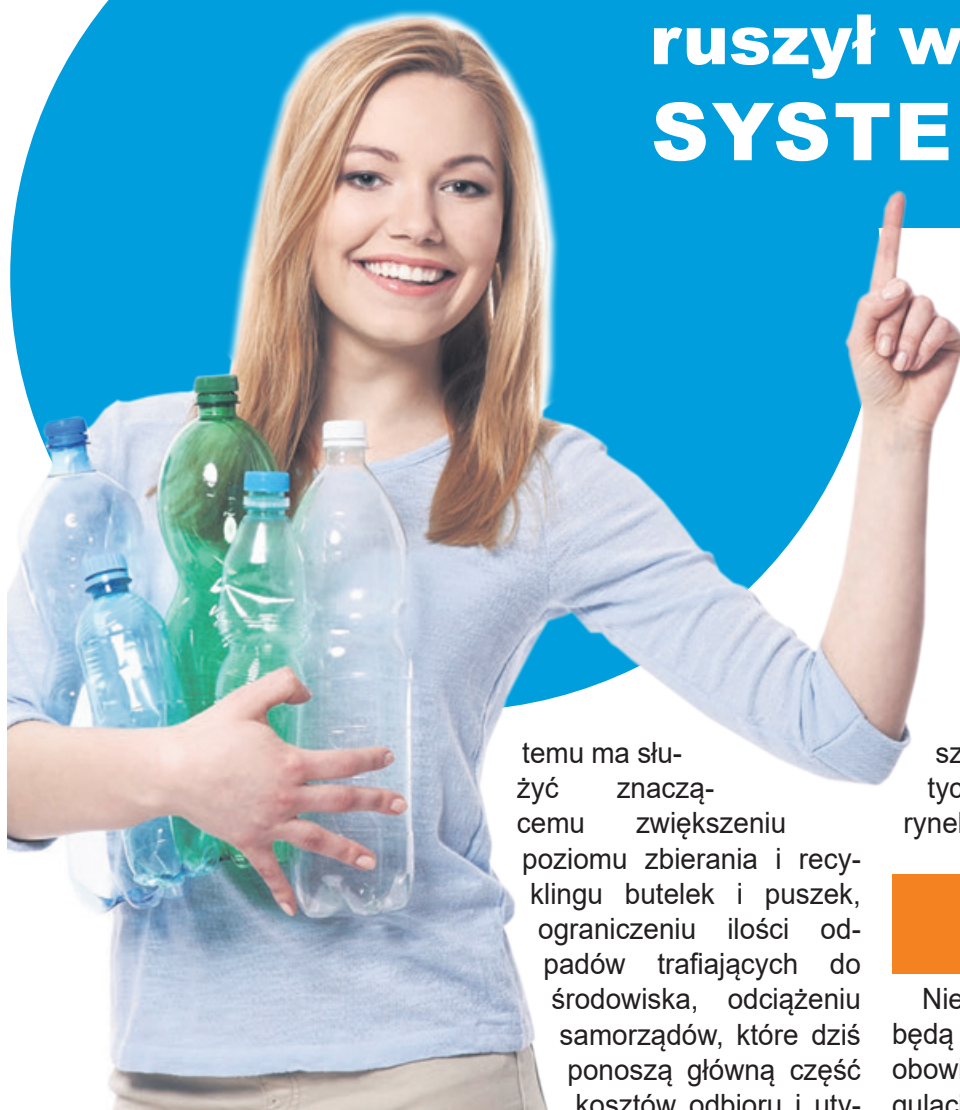
**Inauguracja
roku edukacji
ekologicznej
2025-2026**

**Zasady
domowej
segregacji
odpadów**

System kaucyjny i ROP – co nas czeka?

Od 1 października ruszył w Polsce SYSTEM KAUCYJNY

1 października 2025 roku w Polsce ruszył długo zapowiadany system kaucyjny, mający na celu zwiększenie odzysku opakowań po napojach, ograniczenie ilości odpadów i promowanie recyklingu. Jednocześnie trwają prace nad nowym modelem ROP-u – Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta – który w przyszłości ma objąć szerzej koszty związane z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Z systemów kaucyjnych korzysta prawie 200 milionów Europejczyków. Co czeka mieszkańców, samorządy i producentów?

temu ma służyć znaczącemu zwiększeniu poziomu zbierania i recyklingu butelek i puszek, ograniczeniu ilości odpadów trafiających do środowiska, odciążeniu samorządów, które dziś ponoszą główną część kosztów odbioru i utylizacji opakowań oraz

wzmocnieniu gospodarki o obiegu zamkniętym.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska wskazuje, że dzięki kaucyjnemu systemowi opakowania staną się dla konsumentów wartościowe — mniej będzie ich porzuconych w przestrzeni publicznej, lasach czy rowach. Jak czytamy na stronie ministerstwa, sukces systemu kaucyjnego pokazują liczby. — W Niemczech przy zbieraniu opakowań w systemie kaucyjnym uzyskuje się poziom 97% zbiórki, a w Norwegii 95% dla butelek PET. Dobrym przykładem jest też Litwa, która wprowadziła system kaucyjny w 2016 roku i w ciągu 2 lat osiągnęła poziom zwrotu opakowań wynoszący 90%. A to oznacza, że zdecydowana więk-

szość opakowań, wraca do tych, którzy wprowadzili je na rynek.

Jakie opakowania obejmie system?

Nie wszystkie butelki i puszki będą objęte systemem. Według obowiązujących przepisów i regulacji będą to: plastikowe butelki PET o pojemności do 3 litrów, metalowe puszki (aluminiowe i stalowe) o pojemności do 1 litra oraz szklane butelki wielokrotnego użytku do 1,5 litra. Opakowania objęte systemem będą oznaczone jednolitym znakiem kaucyjnym, który sygnalizuje konsumentowi prawa do zwrotu kaucji.

STAWKI KAUCJI ZOSTAŁY USTALONE NASTĘPUJĄCO:

- 0,50 zł za plastikową butelkę do 3 litrów,
- 0,50 zł za metalową puszkę do 1 litra,
- 1 zł za szklaną butelkę wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra.

Gdzie i jak zwrócić opakowania?

Punktami zbiórki opakowań ze znakiem kaucji są:

- wszystkie sklepy powyżej 200 m², które oferują napoje w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym,
- sklepy poniżej 200 m², w których sprzedawane są napoje w butelkach szklanych wielokrotnego użytku (obecnie na rynku dotyczy to przede wszystkim napojów piwnych),
- pozostałe sklepy, które przystąpiły do systemu,
- automaty kaucyjne dostępne także poza punktami handlowymi,
- inne punkty zbiórki.

System kaucyjny – założenia i mechanizm

System kaucyjny to mechanizm, według którego konsument przy zakupie napoju w opakowaniu objętym systemem płaci kaucję, którą może odzyskać, oddając puste opakowanie w specjalnym punkcie zbiórki. W Polsce wejście w życie tego sys-

ROP – rozszerzona odpowiedzialność producenta

ROP (rozszerzona odpowiedzialność producenta) to koncepcja legislacyjna i ekonomiczna, zgodnie z którą przedsiębiorcy wprowadzający produkty w opakowaniach na rynek ponoszą część odpowiedzialności – organizacyj-

nej i finansowej – za zagospodarowanie odpadów powstałych z tych opakowań. W praktyce to oznacza, że to producenci będą musieli pokrywać część kosztów zbiórki, transportu, sortowania i recyklingu opakowań.

Zasada „zanieczyszczający płaci” leży u podstaw ROP – przedsiębiorcy, którzy generują opakowania, powinni mieć bodźce do projektowania ich w taki sposób, by minimalizować odpad i ułatwiać recykling. Projekt nowej ustawy przewiduje, że opłata za opakowanie będzie zależna od jego masy, materiału i możliwości recyklingu.

Możliwe skutki i wyzwania ROP

Reforma ROP ma charakter fundamentalny i niepozbawiony kontrowersji. Choć opłaty mają być skalkulowane umiarkowanie, wielu przedsiębiorców obawia się, że koszty zostaną przerzu-

conymi na konsumentów. Wyższe ceny opakowanych produktów mogą budzić sprzeciw konsumentów. Jeśli system kaucyjny i ROP nie będą dobrze skoordynowane, mogą wystąpić nadmierne koszty lub dublowanie obowiązków. Dwa lata okresu przejściowego mogą być zbyt krótkie na pełne dostosowanie infrastruktury i systemów dla wszystkich branż opakowaniowych.

Jak jednak czytamy na stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska, nowy system rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) nie jest podatkiem, a opłaty, które ponoszą gminy oraz mieszkańcy za gospodarowanie odpadami ustabilizują się, a z czasem obniżą. System ma nie mieć zauważalnego wpływu na ceny produktów, które w przyszłym roku mogą wzrosnąć o maksymalnie pół grosza. – Wprowadzenie systemu zmobilizuje producentów do stosowania bardziej ekologicznych i łatwiejszych do recyklingu opakowań – czytamy.

W idealnym scenariuszu system kaucyjny i ROP powinny być komplementarne. Kaucjonowanie będzie obsługiwać opakowania po napojach, angażując konsumentów bezpośrednio: to prosta i namacalna forma odzysku materiału. ROP obejmie natomiast resztę rynku opakowań (żywność, kosmetyki, chemia, opakowania wielomateriałowe), przenosząc koszty na producentów i motywując bardziej zrównoważone projektowanie opakowań. Razem mogą znacznie odciążyć samorządy i mieszkańców, przesuwając ciężar odpowiedzialności finansowej na podmioty,

które realnie generują opakowania. Mechanizmy motywacyjne w ROP (np. opłaty zależne od masy i recyklingowości) i sygnał konsumencki poprzez kaucję mogą wzajemnie się wspierać.

Co nas czeka?

Dla konsumentów zmiana będzie odczuwalna przede wszystkim przy codziennych zakupach. Ceny napojów mogą wzrosnąć z powodu doliczenia kaucji, jednak będzie to kwota zwrotna – przy oddaniu pustego opakowania pieniądze wrócą do klienta. W początkowym okresie system nie

obejmie wszystkich butelek i puszek, dlatego kupujący będą musieli zwracać uwagę na specjalne oznaczenia. Warto też podkreślić, że osoby starsze, z problemami z mobilnością lub mieszkające w małych miejscowościach mogą napotkać trudności z dotarciem do punktów zwrotu, jeśli sieć odbioru nie będzie wystarczająco gęsta. Jednocześnie cały proces ma szansę zwiększyć świadomość ekologiczną – z drobnymi zmianami nawyków, takimi jak zbieranie butelek PET zamiast wyrzucania ich do żółtego worka.

Dla przedsiębiorców i producentów system oznacza konieczność dostosowania opakowań poprzez ich odpowiednie znakowanie, a także stworzenia logistyki zwrotów i współpracy z operatorem systemu kaucyjnego. Pojawi się również nowy koszt w postaci opłaty ROP, który może jednak stać się bodźcem do redukcji masy opakowań czy stosowania bardziej ekologicznych materiałów. Równocześnie wzrośnie odpowiedzialność prawna i administracyjna – firmy będą musiały prowadzić raportowanie i szczegółową ewidencję przepływów opakowań i odpadów.

Dla samorządów i środowiska skutki mogą być zarówno pozytywne, jak i negatywne. Gminy

odpowiednio rozdzielone. Największym beneficjentem może okazać się jednak środowisko – czystsze ulice, mniej śmieci w lasach i większy udział surowców wtórnych w produkcji nowych opakowań to realne korzyści, które mogą przynieść wprowadzone zmiany.

Podsumowanie

System kaucyjny, oceniany przez wielu jako najbardziej bezpośrednia i czytelna forma motywacji konsumenckiej, weszła w życie w Polsce od 1 października 2025 roku. Obejmuje głównie opakowania po napojach: butelki plastikowe, puszki i szklane butelki zwrotne.

Równolegle do tego wdrożenia toczą się prace nad nowym modelem ROP, mającym przesunąć odpowiedzialność finansową za opakowania i odpady z mieszkańców i samorządów na producentów. Projekt ustawy przewiduje stopniowe wejście w system, z okresami przejściowymi i instrumentami motywacyjnymi dla lepszych opakowań.

Jeśli te dwa mechanizmy zostaną dobrze skoordynowane, mogą razem przynieść znaczącą reformę gospodarki opakowa-

niowej – z mniejszym obciążeniem dla samorządów, bardziej odpowiedzialnymi producentami i czystszy otoczeniem. Jeśli jednak nastąpią opóźnienia, luki prawne lub konflikt interesów, mogą pojawić się koszty, które w dużej mierze odczują konsumenci i gminy.

CHCESZ ODZYSKAĆ KAUCJĘ ZA BUTELKĘ LUB PUSZKĘ?
Pamiętaj, że opakowanie musi posiadać logotyp systemu kaucyjnego

Rozpoczął się konkurs „Świat czysty jest piękniejszy, od ciebie zależy” Inauguracja Roku Ekologicznego Gospodarki Odpadów

W Miejskim Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie miała miejsce Inauguracja Roku Ekologicznego 2025-2026. Spotkanie z dyrektorami, nauczycielami, koordynatorami ze szkół podstawowych z Konina oraz regionu połączone było z rozpoczęciem XI edycji cyklicznego konkursu ekologicznego „Świat czysty jest piękniejszy, od ciebie zależy czy będzie taki”. – Cieszymy się, że po raz kolejny przyjęliście państwo zaproszenie do tego przedsięwzięcia. Dodam, że to już jedenasta edycja. W tym roku wysłaliśmy zaproszenie do 62 szkół podstawowych z Konina i powiatów konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego – mówił Henryk Drzewiecki, prezes MZGOK w Koninie.

Uczestników Inauguracji Roku Ekologicznego powitał Henryk Drzewiecki. – Konkurs rozpoczynamy już w listopadzie i będzie trwał do maja 2026 roku. W tym

czasie przeprowadzone zostaną eliminacje szkolne, które wyłonią finalistów w poszczególnych kategoriach konkursowych. Finał przewidziany jest na 10 czerwca

2026. Jak zawsze w przyjaznym nam parku Chopina w Koninie. Szczegółowe informacje o terminach i przebiegu konkursu znajdzie państwo również w regulami-

nie oraz na naszej stronie www.mzgok.konin.pl – mówił prezes MZGOK.

Piotr Korytkowski, prezydent Konina, objął przedsięwzięcie honorowym patronatem. – Stwierdzenie w haśle tego konkursu – świat czysty jest piękniejszy – to coś z czym polemizować nie sposób. A rzeczywiście zależy od nas czy tak dalej będzie. Jesteście państwo przedstawicielami szkół podstawowych, ale ta edukacja zaczyna się już znacznie wcześniej, bo w przedszkolach. Właściwe nawyki związane z nie śmieceniem wokół siebie, dbałością o otoczenie, powietrze, miejsca zielone na terenie miasta, to jest wszystko bardzo ważne dla naszej przyszłości, dla przyszłości młodych ludzi – mówił prezydent Konina.

Henryk Drzewiecki przypomniał, jak konkurs przebiegał w ubiegłym roku. – Wzięło w nim udział 30 placówek. Do EKO-GRY zgłosiły się 22 drużyny w składach pięcioosobowych. Zawsze staramy się, żeby żadne dziecko uczestniczące

■ Gości powitali Henryk Drzewiecki, prezes MZGOK, Piotr Korytkowski, prezydent Konina, Elżbieta Streker-Dembińska, dyrektor techniczny MZGOK oraz Jarosław Jankowski, dyrektor Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie

■ Na spotkanie przybyli dyrektorzy, nauczyciele, koordynatorzy ze szkół podstawowych z Konina oraz regionu

■ Podczas spotkania podejmowano wiele tematów dotyczących ekologii

piękniejszy, od ciebie zależy czy będzie taki”

znego w Miejskim Zakładzie dami Komunalnymi

w konkursach, zwłaszcza w finale czerwcowym, nie wyszło bez upominku – mówił. I tak na pewno będzie również w tej edycji.

Podczas inauguracji odbyły się wykłady. Pierwszy – „Edukacja ekologiczna, potrzeba, konieczność, doświadczenia i dobre praktyki” – wygłosiła Elżbieta Streker-Dembińska, gość honorowy inauguracji, która szczegółowo opowiedziała o różnych formach edukacji ekologicznej organizowanej i prowadzonej przez w Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie. Barbara Jaworowicz z Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie podczas wykładu „AI w rękach nauczyciela – nowej erze edukacji” wskazała możliwości

■ Barbara Jaworowicz z CDN w Koninie podczas wykładu „AI w rękach nauczyciela – nowej erze edukacji”

korzystania z pomocy sztucznej inteligencji w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. O „Grodzie Kaszuba a zmianach w środowi-

sku naturalnym – czy grodzianie wiedzieli, że...” mówił Damian Kruczkowski, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koninie, który pokazał jakich błędów naszych przodków nie powinniśmy powielać dbając o środowisko naturalne. Magdalena Kowalczyk, kierownik Działu Ochrony Środowiska i Obsługi Klienta w MZGOK, przypomniała najważniejsze informacje o regulaminie konkursu „Świat czysty jest piękniejszy, od ciebie zależy czy będzie taki”. Kluczową datą jest koniec grudnia, do kiedy przyjmowane będą zgłoszenia uczestnictwa szkół w konkursie. Uczniowie rywalizować będą w czterech kategoriach – fotograficznej, literackiej, plastycznej i multimedialnej.

Konkurs „Świat czysty jest piękniejszy, od Ciebie zależy czy będzie taki”

adresowany jest do uczniów szkół podstawowych z Konina oraz gmin powiatów konińskiego, kolskiego, tureckiego i słupskiego. Tematem jest gospodarka odpadami i jej wpływ na otaczające środowisko, tj. wodę, powietrze i glebę. Fundatorem nagród dla laureatów, szkół oraz najbardziej zaangażowanych nauczycieli i koordynatorów jest Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie. Patronat nad wydarzeniem objął Prezydent Miasta Konina.

Konkurs będzie trwał 7 miesięcy roku szkolnego (od listopada do maja). Jego celem jest doprowadzenie do wzrostu powszechnego zainteresowania zagadnieniami ochrony środowiska i świadomości ekologicznej, wzrostu poziomu wiedzy z zakresu ochrony środowiska, wykształcenie postaw proekologicznych oraz zbiorowej i indywidualnej odpowiedzialności za stan środowiska. Wywołania chęci utrwalenia swoich obserwacji i przemyśleń w różnych formach wyrazu m.in. plastycznej, literackiej oraz prezentacjach multimedialnych. W dziedzinie:

- Fotografia – na konkurs trzeba przysłać najciekawsze zdjęcie, w dowolnym formacie odbitki foto i tematyce z zakresu ochrony środowiska w nawiązaniu do gospodarki odpadami.
- Plastyka – wykonać w różnych technikach pracę za pomocą pędzla, ołówka, kredki, pokazujące odczucia i wizje uczestników z zakresu ochrony przyrody i postępowania z odpadami.
- Literatura – opowiadanie, nowelka, literacki obrazek o treści związanej z gospodarką odpadami, o objętości do trzech stron tekstu formatu A4 (do 5400 znaków).
- Prezentacja multimedialna – przedstawiająca problemy związane z gospodarowaniem odpadami oraz propagująca działania ekologiczne w terenie i we własnym domu, pozwalające na uniknięcie skutków wynikających z niewłaściwego postępowania z odpadami. Mile widziane dzieła medialne (wywiady, rozmowy, filmy) lub prezentacje zawierające co najmniej 15 slajdów.

Zgłoszenie szkoły do udziału w konkursie na formularzu pobranym ze strony <https://www.mzgok.konin.pl/konkurs>. Karta zgłoszeniowa jest jednoznaczna z przystąpieniem do konkursu. Zgłoszenie należy przesłać pocztą elektroniczną na adres: r.tomczak@mzgok.konin.pl

W etapie szkolnym uczniowie mają przygotować pracę indywidualną pod kierunkiem nauczycieli przedmiotów przyrodniczych/koordynatorów ds. edukacji ekologicznej wytypowanych przez dyrektorów szkół. Szkolna komisja konkursowa wyłoni laureatów (maks. po 3 w każdej dziedzinie, w podziale na kategorie wiekowe odpowiadające klasom I-III, IV-VI, VII-VIII). Z jednej szkoły można zgłosić maks. 36 prac laureatów. Wybrane prace należy oznaczyć nazwą szkoły (pieczęć lub opis), klasy oraz imieniem i nazwiskiem autora i nauczyciela prowadzącego/koordynatora. Koordynator dostarcza prace do MZGOK w Koninie do 5 maja 2025 r. Szkolna komisja konkursowa jednocześnie wybiera i zgłasza 5-osobową drużynę, która będzie reprezentować szkołę w EKO-GRZE.

Oceny prac dokonuje Komisja Konkursowa powołana przez prezesa Zarządu MZGOK, w skład której wchodzi przedstawiciele z Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Konińskiego Centrum Kultury, Wydziałów Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Oświaty Urzędu Miejskiego w Koninie oraz pracownicy MZGOK. Komisja wyłania laureatów w poszczególnych dziedzinach i sporządza protokół.

Finał konkursu odbywa się w pierwszej dekadzie czerwca, w miejscu wyznaczonym przez organizatora (dokładne miejsce i termin poda organizator w ogłoszeniu). Zgłoszone drużyny szkolne uczestniczą w EKO-GRZE „Ze Spalarkiem krok po kroku... czyli jak wędrują odpady”.

Zasady domowej segregacji odpadów

W każdym domu codziennie „produkowane” są odpady: pozostałości po posiłkach, zużyte opakowania, puste butelki, resztki kosmetyków czy niepotrzebne ubrania. Można powiedzieć „cóż, życie!”. Chcąc jednak żyć świadomie, bez szkody dla innych i środowiska, powinniśmy wiedzieć, co z tymi odpadami zrobić. Bo tak naprawdę wszystkie mają swoje wyznaczone miejsce! Począwszy od ZERO WASTE, po PSZOK-i. Dziś przypominamy „złote zasady domowej segregacji odpadów”, które są jednocześnie „złotymi zasadami troski o Zieloną Planetę”.

CZYM SĄ ODPADY DOMOWE?

Odpady domowe to pozostałości powstające w gospodarstwach domowych w wyniku codziennych czynności: przygotowywania posiłków, sprzątania, pielęgnacji, prania czy zakupów. Dzielą się na odpady biodegradowalne (obierki, resztki warzyw), surowce wtórne (papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne), odpady zmieszane oraz problematyczne, czyli takie, które wymagają specjalnego traktowania, np. baterie, żarówki, elektrośmieci, przeterminowane leki czy chemikalia.

Polskie przepisy – zgodne z zasadami gospodarki obiegu zamkniętego – nakładają obowiązek selektywnej zbiórki odpadów. System pięciu pojemników: niebieski (papier), żółty (metale i tworzywa sztuczne), zielony (szkło), brązowy (bioodpady) oraz czarny (zmieszane), to dziś standard w każdej gminie.

KUCHNIA – SERCE SEGREGACJI

Najwięcej odpadów powstaje w kuchni. Resztki jedzenia, obierki, fusy po kawie i herbacie powinny trafiać do pojemnika na bioodpady (brązowy). Warto pamiętać, że nie wszystko, co organiczne, jest „bio”: kości, mięso, tłuszcze i odchody zwierząt należy wrzucać do zmieszanych.

Plastikowe butelki, puszki po napojach, opakowania po jogurtach czy foliówki segregujemy do żółtego pojemnika – najlepiej po wcześniejszym opróżnieniu i zgnieceniu.

Od teraz musimy jednak zwracać uwagę na plastikowe, szklane i metalowe opakowania kaucjonowane. Tych nie zginiemy i zachowujemy umieszczony na nich kod po czym oddajemy do punktu zbierania, (najczęściej w sklepie) i odbieramy kaucję naliczoną przy zakupie.

Papierowe opakowania, kartony oraz pudełka po produktach spożywczych wrzucamy do nie-

bieskiego pojemnika, o ile nie są zabrudzone tłuszczem lub jedzeniem.

Zużytego oleju po smażeniu absolutnie nie wolno wylewać do kanalizacji (zlew, WC): tłuszcz zastyga w rurach, powodując zatory i awarie systemu kanalizacyjnego.

W połączeniu z innymi odpadami tworzy tzw. fatberg – twardą, tłustą bryłę, która może zablokować całe odcinki kanalizacji.

Nie wolno tłuszczu wylewać na ziemię lub trawnik: olej przenika do gleby i wód gruntowych, powodując ich skażenie.

Nie należy też wylewać oleju do pojemnika na bioodpady lub zmieszane: tłuszcz nie ulega szybkiemu rozkładowi i utrudnia proces kompostowania.

Zużyty olej zbieramy do specjalnego pojemnika. Gdy wystygnie, przelewamy resztki tłuszczu i szczelnie zamykamy. W takiej postaci oddajemy go do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Niewielkie ilości tłuszczu z patelni wycieramy jednorazowym papierowym ręcznikiem, który wyrzucamy do pojemnika na odpady zmieszane.

ŁAZIENKA – MAŁA PRZESTRZEŃ, DUŻY PROBLEM

W łazience dominują odpady kosmetyczne i chemiczne. Puste butelki po szamponach, żelach

czy płynach mogą trafić do żółtego pojemnika, a opakowania po papierze toaletowym i kartoniki po pastach do zębów – do niebieskiego. Szczoteczki, maszynki jednorazowe i waciki nie nadają się do recyklingu, więc wrzucamy je do odpadów zmieszanych.

pojemnika na odpady zmieszane. Czysty i suchy papier, np. gazety, zeszyty i tektura, trafia do niebieskiego pojemnika na papier.

Stare urządzenia elektroniczne należy oddawać do punktów zbiórki elektroodpadów (PSZOK). Wyrzucanie elektroniki do zwykłego kosza to poważny błąd: elektronika zawiera metale ciężkie i substancje toksyczne, które mogą przeniknąć do gleby i wód gruntowych.

OGRÓD, BALKON, GARAŻ

Liście, trawa, gałęzie i chwasty mogą być kompostowane. W przypadku odpadów ogrodniczych, które nie nadają się do kompostowania w domu (np. większe gałęzie), najlepszym rozwiązaniem jest zawiezenie ich do lokalnego PSZOK-u. W niektórych miejscowościach, urzędy gmin lub spółdzielnie mieszkaniowe wystawiają kontenery na odpady zielone.

Natomiast farby, lakiery, oleje, zużyte opony czy akumulatory są odpadami niebezpiecznymi – oddajemy je wyłącznie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

SZAFKA – DRUGIE ŻYCIE ALBO...

Moda na minimalizm i „slow fashion” pomaga ograniczyć odpady tekstylne. Zamiast wyrzucać ubrania, warto je oddawać, sprzedawać lub przerabiać.

Od 1 stycznia 2025 roku ubrania i inne tekstylia (zużyta odzież, buty, tkaniny) należy oddawać do PSZOK-ów lub, jeśli gmina udostępnia – do specjalnych pojemników. Absolutnie nie wolno takich odpadów wyrzucać do odpadów zmieszanych.

SALON I GABINET

W tych pomieszczeniach najczęściej gromadzi się papier: gazety, rachunki, kartony po przesyłkach. Należy pamiętać, że papier zabrudzony tłuszczem, np. po pizzy, nie nadaje się do recyklingu. Taki należy wyrzucić do czarnego

SEGREGACJA A PRAWO I ŚRODOWISKO

Polskie prawo nakłada obowiązek segregowania odpadów. Brak selektywnej zbiórki skutkuje wyższymi opłatami za odbiór, a w niektórych przypadkach – karami finansowymi.

Segregacja to także obowiązek moralny. Dzięki niej zmniejszamy ilość odpadów trafiających na wysypiska, ograniczamy emisję CO₂, oszczędzamy energię i chronimy zasoby naturalne.

Zanim jednak coś wyrzucimy, warto zadać sobie pytanie: czy ten przedmiot rzeczywiście jest bezużyteczny? Ubrania można oddać do punktów charytatywnych lub kontenerów PCK, słoiki i pojemniki wykorzystać ponownie w kuchni, a stare gazety – do pakowania prezentów.

W tym roku Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie obchodzi 10-lecie funkcjonowania. W związku z okrągłym jubileuszem pytamy samorządowców, czy ta instalacja spełnia oczekiwania zarówno ich, jak i mieszkańców.

„Nie ma lepszego sposobu na zagospodarowanie odpadów”

KAROL MIKOŁAJCZYK, wójt gminy Turek:

– Spalanie odpadów to dziś najrozsądniejszy i najbardziej ekologiczny sposób ich zagospodarowania. Jestem zwolennikiem utylizacji odpadów właśnie tą metodą. Z punktu widzenia ekologii i ekonomii to obecnie najlepsze rozwiązanie. W Koninie spalane odpady przetwarzane są na ciepło, które można wykorzystać, więc system jest nie tylko ekologiczny, ale i opłacalny.

Zanim powstał ZTUOK w Koninie, podobnie jak inne samorządy regionu, nasza gmina współpracowała w ramach Międzygminnego Związku Komunalnego. Odpady trafiały wówczas na składowisko w Koninie. A jeszcze wcześniej posiadaliśmy własne wysypisko w Cisewie. Dzięki możliwości utylizowania odpadów za pomocą spalania, teren ten został zrekultywowany. Obszar został zasypany ziemią, zabezpieczony i – choć po kilkunastu latach proces rekultywacji dobiegł końca – teren ten do dziś jest monitorowany.

Choć tak wiele mówi się o ekologii, nasza gmina na przykład prowadzi działania edukacyjne, zachęcając do właściwej segregacji i tłumacząc, czym naprawdę są odpady komunalne, to nadal do wyznaczonych pojemników trafia gruz, kamienie czy piach. Tego nie da się spalić, a przecież za każdą tonę płacimy, zarówno przy transporcie, jak i zagospodarowaniu. Segregacja odpadów to obowiązek każdego mieszkańca, ale potrzebna jest też zmiana postaw. Wiele problemów nie wynika z braku wiedzy, tylko z lenistwa. Trzeba nad tym stale pracować i przypominać o zasadach. Tym bardziej, że wraz ze wzrostem zamożności społeczeństwa rośnie też ilość produkowanych odpadów. Liczę, że w końcu pojawi się prawo, które zmusi producentów do ograniczania ilości opakowań. Dziś to one są często nośnikiem reklamy, a ich utylizacja generuje duże koszty. Jeśli producenci będą za nie odpowiadać, opakowań będzie mniej, a system odpadowy zyska oddech.

Wracając jednak do spalarni, to uważam, że kierunek, w którym poszedł subregion koniński, był właściwy. Spalanie w sposób kontrolowany i bezpieczny jest dziś najlepszym rozwiązaniem. Daje korzyści ekologiczne, energetyczne i finansowe. A im bardziej będziemy świadomi, tym mniej odpadów trafi tam, gdzie nie powinny.

KRZYSZTOF WITKOWSKI, burmistrz Koła:

– Zapewnienie ekologicznego i długofalowego sposobu zagospodarowania odpadów z terenu miasta skłoniło Gminę Miejską Koło oraz pozostałe 34 gminy z subregionu konińskiego do podpisania z Miejskim Zakładem Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie umowy wykonawczej, stając się oprócz miasta Konina (99,5% udziału) nieznaczącymi współudziałowcami.

W 2024 roku zarząd spółki przedstawił gminom do zaopiniowania propozycję cennika na 2025 r. za odzysk i zagospodarowanie odpadów z grupy 20..., który moim zadaniem zawierał w dużej mierze nieuzasadnioną podwyżkę cen za zagospodarowanie poszczególnych frakcji odpadów, co za skutkowało znaczną podwyżką cen za zagospodarowanie odpadów komunalnych dla mieszkańców miasta Koła z 28,50 zł na 33,50 zł od mieszkańca.

Instalacja sortowni w MZGOK w Koninie z frakcji tworzyw sztucznych odzyskuje mały procent surowca w porównaniu do innych instalacji co wpływa na gminne poziomy recyklingu i skutkuje sankcjami finansowymi dla gmin i przedsiębiorców.

W zaproponowanym cenniku na 2026 rok za odzysk i zagospodarowanie odpadów ceny nie uległy zmianie i to jest plus. Wydaje się, że zdecydowany sprzeciw samorządów, co do ostatniej podwyżki znalazł gdzieś oddźwięk wśród zarządu spółki, choć formalnie żadna z jednostek samorządu terytorialnego, oraz wszystkie razem nie mają żadnego decydującego wpływu na funkcjonowanie spółki MZGOK w Koninie. Mimo to koszty funkcjonowania systemu rosną: wzrost minimalnego wynagrodzenia, wzrost opłaty środowiskowej, niski dochód ze sprzedaży surowców wtórnych, spadek liczby mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami oraz większa ilość wytwarzanych odpadów, w związku z tym planujemy podwyżkę o 1,5 zł od mieszkańca.

JACEK SZCZAP, burmistrz Słupcy:

– Dobrze, że mamy spalarnię w takim położeniu, w jakim się znajduje – blisko i dostępne, co zapewnia sprawne przekazywanie odpadów zmieszanych. Cieszy również to, że z przetworzonych odpadów można globalnie pozyskiwać energię, choć szkoda, że nie wszystkie gminy mogą korzystać z tego potencjału. Najważniejsze jest jednak to, że nie ma problemów z przekazywaniem odpadów zmieszanych do instalacji, co stabilizuje cały system gospodarki odpadami w naszym regionie.

Trzeba też zaznaczyć, że cena za zagospodarowanie odpadów zmieszanych nie do końca nas satysfakcjonuje, choć jednocześnie pozostaje ona niższa niż w wielu innych regionach, co również ma znaczenie dla mieszkańców.

EKOCHOINKA

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia, więc Eko Gmina pokaże Wam jak zrobić pokazaną obok ekoChoinkę z rolek po papierze toaletowym.

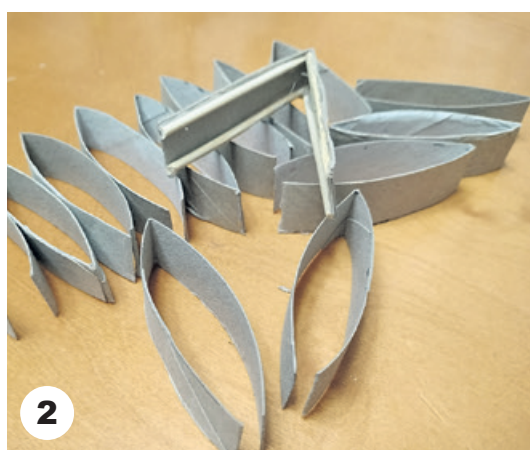
Do wykonania naszej ekoChoinki potrzebne są: rolki po papierze toaletowym czy ręcznikach jednorazowych, dodatkowo ozdoby świąteczne takie jak: bombki, szyszki, gałązki świerku, suszone owoce, koraliki, sznurek, wstążki, przydadzą się też wykalaczki, nożyczki, klej na gorąco.

Na początku przygotujcie przedmioty porzebne do zrobienia swojej choinki.

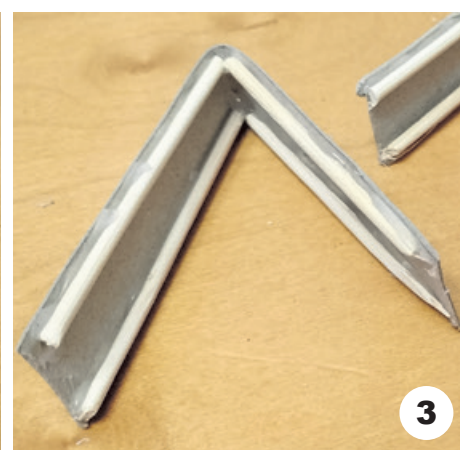
Na początku przygotujcie 4 rolki po papierze toaletowym i jedną po ręczniku jednorazowym, wykalaczki i do wzmocnienia podstawy, którą zrobicie z większej rolki, 2 patyczki po lodach. Po długim boku rozetnijcie rolki po papierze toaletowym, a następnie wytnijcie paski około 1,5 cm i złożcie je na pół, jak na zdjęciu nr 2. Przycięte wykalaczki dla wzmocnienia przyklejcie jak na zdjęciu nr 3 i z utworzonych trójkątów budujcie piramidę (zdz. 4), której poziomy przełożcie paskami wyciętymi z rolki po ręczniku jednorazowym. Pomalujcie ją farbami, posypcie brokatem, przyklejcie koraliki, oklejcie wstążką, sznurkiem, co Wam fantazja podpowiada.

1

2

3

4

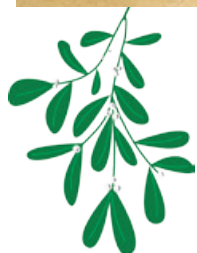

5

6

Środki naszej choinki przyozdobcie przygotowanymi ozdobami świątecznymi: bombkami, świerkiem, szyszkami, suszonymi owocami.

Informator Ekologiczny Eko-Gmina

Wydawca: MZGOK Spółka z o.o. w Koninie

ul. Sulańska 13, 62-510 Konin

kontakt z zespołem redakcyjnym: bok@mzgok.konin.pl, tel. (63) 246-81-79

Redaktor naczelna: Jolanta Kowalska

Redaguje zespół: Krystian Cichocki, Anna Chadaj, Milena Fabisiak, Monika Wódczak

Zdjęcia: www.freepik.com, pixabay.com

